

Harde Brexit: een hoop gedoe

door Leonard Böhmer, advocaat-partner bij CMS (Praktijkgroep Litigation & Insurance)

Op 30 maart 2019 ligt het Verenigd Koninkrijk (VK) uit de EU zonder nadere afspraken. Britse verzekeraars en tussenpersonen kunnen volgens de Wet op het financieel toezicht (Wft) niet meer op basis van een EU-paspoort vanuit het VK verzekeringsdiensten aanbieden in Nederland. Die ondernemingen hebben een vergunning nodig van de Nederlandse toezichthouder of van een ander lid van de EU. Onderbelicht is het probleem dat Nederlandse partijen evenmin op basis van het EU-paspoort verzekeringsdiensten in het VK kunnen verrichten. Welke gevolgen heeft een harde Brexit voor de praktijk en zijn deze gevolgen praktisch te verhelpen?

Onzekerheid

Het enkele feit dat een verzekeraar zonder vergunning verzekert, of een bemiddelaar zonder vergunning bemiddelt, tast de verzekerings- of de bemiddelingsovereenkomst volgens het Nederlands recht niet aan. De contractspartijen moeten zich aan de afspraken houden. Wel zijn de (bestuurders van) de verzekeraar en de bemiddelaar strafbaar en kunnen de toezichthouders handhaven.

De Engelse wet kent een dergelijke regeling niet. Daardoor ontstaat onzekerheid of de verzekering naar Engels recht op dezelfde manier afdwingbaar is. De uitvoerbaarheid van verzekeringen met exact dezelfde bepalingen kan verschillen, afhankelijk van het toepasselijke recht.

Kostbaar en tijdrovend

De meest voor de hand liggende oplossing is dat Nederlandse verzekeraars en bemiddelaars een Britse verzekeraar of bemiddelaar oprichten. In de praktijk is deze oplossing kostbaar en tijdrovend, omdat de Britse toezichthouders gedetailleerd toezicht houden aan de hand van veel te verschaffen informatie.

Omgekeerd dienen Britse verzekeraars en bemiddelaars ergens in de EU een vergunning aan te vragen om dan op basis van die vergunning een EU-paspoort te verkrijgen. Veel Britse verzekeraars hebben besloten om op het continent een dochter op te richten. Een belangrijke beslisfactor is de reistijd vanaf Londen. Veel partijen willen het liefst zoveel mogelijk de bestaande organisatiestructuur behouden.

Complexe vraagstukken

Bij behoud van de bestaande situatie spelen in de praktijk een aantal complexe vraagstukken:

- Wat mogen Britse verzekeraars en bemiddelaars zonder Nederlandse vergunning nog wel?
- Hoeveel werk kan een Nederlandse dochter terug “outsourcen” naar de Britse verzekeraar of bemiddelaar?
- Hoe zit de status van het VK op het gebied van de AVG bescherming van persoonsgegevens?

Zonder vergunning mag men geen verzekeringsbedrijf uitoefenen. Een definitie van uitoefening van het verzekeringsbedrijf bestaat niet. Gekscherend wordt wel gezegd dat men niet meer dan één verzekeringsovereen-

foto door Louise Melchers

komst mag afsluiten. De Nederlandsche Bank (DNB) bepaalt of een onderneming in Nederland het verzekeringsbedrijf uitoefent of diensten aanbiedt vanuit een ander land. Daarbij kijkt de DNB onder meer naar de plaats van vestiging van de verzekeringnemer en van de verzekerden, en naar de locatie van de verzekerde risico's. Een exacte afbakening van het antwoord of een buitenlandse verzekeraar nu wel of niet verzekeringen sluit in Nederland, bestaat niet.

Duidelijke afspraken over uitbesteding

Stel: de Britse verzekeraar of bemiddelaar heeft een Nederlandse dochter met vergunning opgericht. Dan komt de vraag op hoeveel werk de Nederlandse dochter weer (terug) naar het VK kan overhevelen via uitbesteding naar de Britse moeder. Ook op deze vraag is het antwoord niet duidelijk. Leidraad bij de beoordeling is dat men heel duidelijke afspraken maakt over de uitbestede werkzaamheden. In de praktijk maakt men onderscheid tussen kritische, belangrijke en bijkomende werkzaamheden. Voor alle soorten werkzaamheden geldt dat duidelijk moet zijn wie verantwoordelijk is voor de uitvoering en het toezicht. Het is de verantwoordelijkheid van de Nederlandse vergunninghouder om alles goed te regelen. Naarmate de aard van de werkzaamheden kritischer is voor de verzekeraar, is de kans kleiner dat de toezichthouder akkoord gaat met (terug)uitbesteding naar de Britse moeder.

Gevolgen voor privacybescherming

Ten aanzien van de status van het VK op het gebied van bescherming van persoonsgegevens ontstaat na een harde Brexit een bijzondere situatie: tot aan de datum van de Brexit geldt het VK gewoon als een jurisdictie die voldoet aan de verplichtingen om de persoonsgegevens adequaat te beschermen. Maar enkel door tijdverloop is het VK na de Brexit plotseling een jurisdictie waarvan de Europese Commissie niet heeft vastgesteld dat die jurisdictie voldoet aan vergelijkbare adequate vereisten voor bescherming van persoonsgegevens. In principe is het dan verboden om persoonsgegevens te verstrekken aan (partijen in) het VK. Uitzonderingen zijn wel mogelijk, maar dan moeten de verstrekende partij en de ontvangende partij afspraken maken die een zelfde beschermingsniveau bevatten als de Algemene Verordening Gegevensbescherming en moeten de toezichthouders die afspraken goedkeuren. <

Brexit-seminar

Op donderdag 8 november 2018 houdt de CMS Insurance sectorgroep in samenwerking met Lloyd's een Brexit-seminar. Het seminar vindt plaats in het VNAB kennis- en ontmoetingscentrum in Rotterdam. Aanmelding voor het seminar is mogelijk via de website <https://cms.law/nl/>